

Nagyvárad Estilap

Főszerkesztő: MARTON MANÓ

Kiadóhivatal: Hegedüs Hirlapiroda
Szerkesztőség: Károly herceg (Szilágyi Dezső)-utca 6.

Felelős szerkesztő: KATONA BÉLA

A népesség kívánja...

A bukaresti lapok minden kommentár nélkül, szárazon és hivatalos hangon közlik a kormány legújabb intézkedését: a közoktatásügyi minisztérium az új iskolai törvény alapján beszüntette a szászvárosi híres kollegiumot, amelyet a gróf Kuun-testvérek alapítottak. Mi ehhez a hivatalos kommunikációhoz még hozzáfűzzük azt, hogy a Kuun-kollegium egyike volt Erdély legrégebb, legnagyobb és legújabb berendezett mintaiskoláinak, az erdélyi reformátusok évszázados tradíciójával bíró intézményeinek, amely a múltban történelmi jelentőségű kulturális tást teljesített.

Egy pillanatban kissé különösnek tetszik a laikus olvasó előtt ez az intézkedés. Régen tudjuk, hogy vezércikkben kritizáljuk a kormány iskolapolitikáját. Sajnos, nem is szenzáció többé a magyar iskolák megszüntetése, a magyar évszázados intézmények összeváltása. Tudjuk, hogy egyidőre még sok időnek kell eltelnie, míg megértésre, méltánylásra és engedékenységre találunk. De egy pillanatra sem veszítjük el türelmünket és bizalmunkat a belpolitikai igazságszolgáltatásban. El fog jönni az idő, amikor a kormány meghallgatja a kisebbségek siralmát, megérti a mi törekvéseinket és teljesíteni fogja kívánásainkat.

A Kuun-kollegium esete mégis furcsa. A kormány ugyanis törvényre hivatkozik, amikor az iskolát bezárja. A törvény előtt feltétlenül tisztelettel hajtjuk meg fejünket. De az iskolatörvény még csak javaslat. A parlament még le sem tárgyalta, a király még nem szentesítette, a hivatalos lap még ki sem hirdette. Köztudomású, hogy Anghelescu miniszter politikai okokból az őszi ülészakara halasztotta el a törvény megalkotását. Még senki sem tudja, milyen formában fog a törvényhozás vörös malmából kikerülni. Nagyon lehetséges, hogy még olyan módosításokat fognak elfogadni, amelyek teljesen megváltoztatják a javaslat eredeti intencióit. Nincs kizárva, hogy az új törvény nem fog módot nyújtani a kormánynak a tradíciókkal bíró, államhá és kifogástalanul működő iskolák bezárására.

De ime, Anghelescu már is törvénynek tekinti javaslatát. Kötelező erejűnek, mely ellen nincs appelláció, amelyet respektálni kell és amelyet minden bírálathoz nélkül végre kell hajtani. És ezen az alapon zárják be Erdély egyik legrégebb, leghíresebb magyar kollegiumát.

Pedig a törvényjavaslat ellen is nagy a keserűség a kisebbség sorában. Minden iskolát be lehet szüntetni, ha a népesség úgy kívánja. Mi az a népesség? A javaslat

lat nem definiálja. Nem kíván népszavazást, anketot vagy a lakosság akaratának bármely más formában való megnyilatkozását. A kormány egyoldalul állapítja meg a nép óhaját, tiz aláírás talán már elég lehetne ahhoz, hogy ebből a miniszter a nép óhaját megállapítsa. Magyarul ez annyit jelent, hogy a kormány minden iskolát bezárthat, ami nem tetszik neki.

Augusztus végén egy francia katona sem lesz már a Ruhr-vidéken

— Az Estilap eredeti távirata —

Dortmundból jelentik: Augusztus tizenötödikéig a Ruhr-területről a francia csapatok utolsó osztagai is eltávoznak.

Páris jelentés szerint a nagykövetek tanácsa elfutározza Düsseldorf, Duisburg és Ruhrort kiűritését.

Elsimul a görög-bolgár konfliktus

A BOLGAR KORMÁNY PANASZT TETT A NAGYHATALMAKNAL GÖRÖGORSZAG ELLEN. — CAFOLJAK A CANKOFF KORMÁNY LEMONDASÁNAK HIRÉT

— Az Estilap eredeti távirata —

A Balkán-félszigeten — mint az utóbbi ötven évben oly sokszor — most megint komplikációval tette két kis államnak talán évszázadok mulva sem kiegyenlíthető vetélkedése. Pár nappal ezelőtt az egész világsajtót bejárta az a hír, hogy Görögország, felháborodva azon, hogy Bulgáriában embertelenül üldözik a görög nemzetiségű alattvalókat,

erős csapatokat küldött a bolgár határra.

Mint Szófiából jelentik, a bolgár kormány emiatt a görög demonstráció miatt már

panaszt tett a nagyhatalmaknál.

A szófiái sajtó egyhangulag elítéli Görögország eljárását. Rámutatnak a lapok arra, hogy Tráciá-

ban is görög bandák legutóbb 19 bolgárt gyilkoltak meg egyszerre

és a bolgár sajtó mégsem kezdett olyan uszító akciót Görögország ellen, amilyent az athéni sajtó a legutóbbi időben Bulgária ellen folytatott. A szófiái lapok szerint a görögöknek az a céljuk, hogy megtevéssék Európát és eltereljék annak figyelmét a görögországi bolgárok sanyaru helyzetéről. Különben remélik, hogy

a konfliktus rövidesen elsimul.

Mint hogy az utóbbi napokban elterjedt a Cankoff-kormány lemondásának híre, a budapesti bolgár követség szükségesnek látta, hogy erről cáfolatot adjon ki.

Visszavonulóban a riff-kabilok

Sziriában akcióképtelenek a francia csapatok

— Az Estilap eredeti távirata —

Londonból jelentik: Sziriából érkező hírek szerint a gruz felkelők némileg veszélyeztetik a francia csapatok helyzetét, amelyek a hőség és a vízhiány következtében akcióképtelenek. Suedánál a gruzok visszaverték a francia támadásokat és súlyos veszteségeket okoztak.

Rabatból érkező jelentések arról szólnak, hogy a marokkói harctér északnyugati szakaszán francia csapatok offenzívába kezdtek. A friss csapatokkal megerősített riffkabil seregre gyalogsággal és rohamszekerekkel támadtak a franciák. A riffkabilok a heves támadás következtében feladták azonnali eloglalt pozíciójukat és rendetlenül visszavonultak, 60 halottjuk maradt az ütközet színe-jén.

A mai zürichi nyitás

BUKAREST 270—

BERLIN . . . 12220 PARIS 2425—
NEW-YORK 515— PRAGA 152750
LONDON . . . 250150 B.PEST . . . 7245
BÉCS . . . 7247

NAGYVÁRADAI ARFOLYAMOK

Magyar korona	366 áru	365 pénz
Osztrák shilling	2710 "	27— "
Francia frank	920 "	910 "
Angol font	940 "	936 "
Svájci frank	3750 "	3735 "
Lira	715 "	705 "
Dóllár	19250 "	19150 "
Cseh korona	570 "	568 "

Keresztény egyházak világkonferenciája

Augusztus 19-ikén nyílik meg Stockholmban

Stockholmból jelentik: Augusztus 19-én nyílik meg Stockholmban a gyakorlati kereszténység világkonferenciája, amelyen egyházi vonatkozású gazdasági, társadalmi és erkölcsi kérdésekről fognak tárgyalni. A konferencia előadóinak sorában szerepelnek Luther német kancellár, Mac-Donald, Nordenskjöld, Dickinson, Raffay Sándor budapesti evangélikus és Ravasz László református püspök, Nagy Károly kolozsvári református püspök és Ugron István volt osztrák-magyar követ.

Nagyvárad rendőrtisztviselő súlyos balesete

Wolff rendőrkapitányt megharapta egy veszett kutya

Sajnálatos módon súlyos baleset érte a nagyvárad rendőrtisztviselőkar egyik legrokonszenvesebb tagját: Wolff Gyula kapitányt. Az olasz kerület kitűnő vezetője tegnap délelőtt ellenőrző szolgálatát végezte kerületében és közben egy közelébe kerülő kóbor eb beleharapott lábszárába. A rendőrtisztviselőt csakhamar kinzó fájdalomok lepték meg és hőmérséklete rohamosan kezdett emelkedni. Orvost hivatott, aki a tünetmákból kétségtelenül megállapította, hogy

a harapás veszettkutyától származik.

Wolff rendőrkapitányt, akinek szerencsétlensége általános megdöbbenést keltett, a ma hajnali gyorsvonattal átszállították a kolozsvári Pasteur-intézetbe.

Atlantic mozgó Apolló mozgó

6 1/4 és 9 1/4 órákor

6 és 9 órákor

Ma, csütörtökön

A KIS JACK

Izgalmas társadalmi dráma 9 felvonásban.
Egy szerencsétlen apa kálváriája.A főszerepben: **Helene Darly**
Henry Badin

HIREK

* Akar ön utazni Abbáziába, Marienbadba, Constanzába, Siófokra, Reichenhallba, Ostendébe, Biarritzba, vagy a világ bármely városába. Jegyet, hálókocsijegyet és vizumot vehet a Nemzetközi Hálókocsitársaság nagyvárad irodájában (Hegedüs Hirlapiroda.)

* Indexre kerültek egy katolikus teológiai tanár művei. Boroszlóból jelentik: Az egyház eltiltotta könyvek listájára rákerült Wittig tanár őt művét. Wittig rendes tanár a boroszlói egyetem katolikus teológiai fakultásán. Wittig professzort általában mint népies vallásos íróit ismerik és maga is abban a hiszemben van, hogy a katolikus dogmákon belül marad írásaiban. Hosszabb ideje már azonban kollégái sokat támadták, míg most végre indexre tették könyveit.

* Gondoskodjék jegyekről a Hegedüs estékre.

* Sulyos autószerencsétlenség Pesten. Budapesti tudósítónk táviratozza: Tegnap délután, a Külső-Kerepesi-úton, sulyos autószerencsétlenség történt. Egy autó — eddig még ismeretlen okból — felszaladt a járdára és nekiment egy táviróoszlopnak. A nagy rázkódtatás következtében Baumann soffőr, utasával, Cziprián Ferencnével együtt kirepült az autóból. A soffőr életveszélyesen, Cziprián pedig sulyosan megsérült. Mindkettőt beszállították a Rókus-kórházba.

* Betörték egy várad szabóműhelybe. Vakmerő körülmények között véghezvitt betörés történt az elmúlt éjszaka Nagyváradon. Deutsch Lipót Cuza Voda (v. Szacsavay) utca 56. szám alatti férjiszabó üzletének redőnyét ismeretlen tettesek felfeszítették és behatoltak a boltba, ahonnan egy ruhára való szövetet elvittek. Munkájukban, úgy látszik, valaki megzavarta őket, mert a feszítővasat elhajítva, terhükkel odébb álltak. A rendőrség bünyügyi osztálya megindította a nyomozást.

* Megáradt a Vág. Az Estilap tudósítója táviratozza: Póstyénből jelentik: A felhőszakadások következtében a Vág 330 centiméterre emelkedett. 1903-ban ért el a folyó hasonló magasságot; akkor elöntötte a fürdőhelyet.

* Halálozás. Sulyos csapás érte Vigh József iparost. Felesége, született Kila Vilma szerdán délután négy órákor hosszas betegség után elhunyt. Halálát három gyermeke gyászolja. Temetése csütörtök délután lesz.

* Utlevélre vizumot pontosan, gyorsan csak a Hegedüs Hirlapiroda készíti.

* Tatarescu tanácskozásai a közrend megóvásáról. Bukarestből jelentik: Tatarescu kisebbségi államtitkár tegnap tanácskozást folytatott Stefanescu tábornokkal a csendőrség parancsnokával, Nicoleanu tábornokkal, Bukarset rendőrprefektusával és Crasnaru belügyi államtitkárral. A tanácskozáson a közrend biztosítására vonatkozó rendszabályokat beszéltek meg.

* BULGÁRIAI ESEMÉNY... Az Estilap tudósítója táviratozza: Szófiából érkező hírek szerint egy bolgár rablóbanda megtámadta Korna-Mitropolia nevű falut és az ottani fogyasztási szövetkezet raktárát kirabolta.

* Notre Damei toronyőr kerül színre vasárnap este a színházban.

* A sziniiskola évről vizsgaelőadása szerdán este lesz.

x Orvosi hír. Dr Pollatsek Pál belgyógyász hazaérkezett és rendelését újra megkezdte.

Akar ön utazni

Abbáziába
Marienbadba
Constanzába
Siófokra
Tátrába
Ostendébe
Brioniba
Heringsdoriba
Gardonnéba
St. Moritzba

vagy a világ bármely városába jegyet, hálókocsijegyet, vizumot vehet a Nemzetközi Hálókocsitársaság irodájában, a Hegedüs Hirlapirodában.

Telefon: 458

* HEGEDÜS GYULA AUTOGRAMMOT AD. Valahányszor nagy ember járt Váradon, a község mindig felhasználta az alkalmat arra, hogy autogrammot kérjen tőle. Hegedüs Gyulát, nagyvárad szereplése alatt máris mindenünnen megostromolták az autogrammjújtók. A kiváló színész azonban — mint halljuk, — nem ad autogrammot, csak szombat délelőtt 12 órától 1-ig a Barna-éle Angyal-drogériában. Jellemző a kiváló színész nemeslelkűségére, hogy az autogrammadást — a városi színház kardinálisainak kérésére — a színház eme közkeletű javára vállalta el.

* ELJEGYZÉSI HIR. Gál Erzsébet (Nyiregyháza) és dr Fried József (Nagyvárad) jegyesek. (Mindkét külön értesítés helyett.)

* NEM NYILVÁNOS A BÉCSI CIONISTA KONGRESSZUS. Bécsi tudósítónk táviratozza: Az itteni cionista világkongresszus csupán értekezletre és előadásokra szorítkozik, minden nyilvánosság mellőzésével.

* Cuza tanár vallomása az öt ért inzultus ügyében. Bukarestből jelenti a Rador: A jassyi törvényszék Moja és Sarbu diákegyesület ügyében a tárgyalást péntekre halasztotta, mivel a beidézett tanúk nem jelentek meg. A Cuza-féle incidens ügyében a vallomások ellentmondóak. Cuza professzor vallomásaiban előadta, hogy az ellene intézett támadás előre elkészített tervek alapján történt, viszont Lermann azt állítja, hogy Cuza ütötte őt meg először.

x Az amsterdami „Aranyeső” jegyek tulajdonosai, akik eddig még nem nyertek, saját érdekükben közölik címüket Rudolf Mosse hirdetési vállalatnál Oradea-Mare „Aranyeső” jelképre.

x Földes cimfestő Strada Saguna (Kapucinus-utca) 19.

x Csipkék, himzések, kesztyűk, harisnyák és mindenféle rövidáru cikkek legolcsóbban beszerezhetők Abrahamnál, Strada Rimanóczy-utca 4.

x Az Egyesült Bank és Takarékpénztár deviza-osztálya működését augusztus harmadikán megkezdte.

Jön: Jön: „Faraó bosszuja” Dorian monumentális film.

TANERŐ férfi vagy nő) ki 8-10 gyereket a román elemi és középiskola tantárgyából, valamint a zsidó vallásban tökéletesen oktatni tudja, azonnali belépésre vidéken állást nyerhet. Zeneoktatók (hegedű) előnyben részesülnek. Cim Strada Vlahuta (Szent János-utca) 29. 535

Az automobil

szerkezete, kezelése, vezetése, gyakorlati tanácsok, hatóságok rendeletei, sofőrvizsgálat stb.

Mihály Dénes

évek óta elfogyott könyve harmadik bővített és javított kiadásban jelent meg 225 ábrával

Ára 210 lei

Kapható a Hegedüs Hirlapirodában

Jön: Jön: „Faraó bosszuja” Dorian monumentális film.

MOZI

— Atlantic- és Apolló-mozgók még ma és holnap játszik a „Kis Jack” c. izgalmas társadalmi drámát. Egy szerencsétlen, sorsüldözött apának életét tárgyalja e film, aki szerencsétlen körülmények folytán egy gyilkosságba keveredik bele s már-már a guillotine bárdja nyakára hull, amikor az utolsó pillanatban jön a felmentés s a szegény ember, akit igazán csak a gyermeke, kis Jack iránti szeretete kötött az élethez, boldogan öleli meg imádott gyermekét. Mindvégig izgalmas témájával, kitünően megrendezve és elsőrangú szereplők kezében e film a legszelebb érdeklődésre és tetszésre tarthat számot.

— A Dorian-filmszínházban ma, csütörtökön utoljára látható a „Modern Hamupipőke” című 7 felvonásos dráma, melynek főszerepeit Koline, Rimsky és Anree Brabant alakítják. Csodaszép konstantinápolyi és chamonixi felvételek szolgálnak a film háttérül, melyben kakasviadal, modern táncok, varietei előadás és sok más látványosság látható. Előzőleg színre kerül egy 3 felvonásos Monty Banks vígjáték. Az előadások 6 és 9 órákor kezdődnek. — Jön: a „Párisi Olympiász”, atlétika, vívás, rugby, téli sportok, birkózás stb.

M. C. STOPES

A szerelmi élet a házasságban

Szerző ügyesen és tudományosan szempontból világítja meg a togamzások ellenőrzésének fontos kérdését. Felülbírálja a használatban levő módszereket s részletes leírást adja olyan módszereknek, melyek ő megbízhatónak tekint

Ára 110— lei

Kapható a Hegedüs Hirlapirodában

Az elhizás

és a soványító gyógyeljárások. Irta: dr Lukács Pál. Ára 140 lei. Kapható a Hegedüs Hirlapirodában

2

Kiadásban jelent meg négy hét alatt

PAPINI

csodás könyve

Krisztus

története

Ára füzve 360 Lei

vászonkötésben 420 Lei

Mindenfajta gondolkodású ember olvassa.

Kapható a Hegedüs Hirlapirodában

Ahol a román nép -- kisebbség

Samarineanu volt városi újságíró beszámoló
görögországi tapasztalatairól

Egy nagyváradi román újságíró a múlt év őszén elutazott Görögországba azzal a kimondott céllal, hogy ott — a Macedóniában élő román kisebbség számára — középiskolát létesítsen. Az illető Mihai Samarineanu, román nemzetiségű, román állampolgár újságíró volt, akinek nem mindennapi missziójáról, annak idején, mi is megemlékeztünk. Samarineanu, egy évi működés után, most visszaérkezett Váradra, hogy a kisebbségi román iskola igazgatását a városi tanonciskola kétségkívül békésebb vezetésével cserélje föl. Az Estilap munkatársa fölkereste a Macedóniát járt román újságírót, akivel a következő érdekes és tanulságos beszélgetése folyt le:

— Milyen a görögországi román kisebbség helyzete?

— Görögországban minden kisebbségnek, de különösképpen a románoknak nehéz a helyzete. Pedig a három macedóniai tartományban: Tesszáliában, Pinduszban és Epiruszban 600—700.000 román él.

A románság úgy gazdasági, mint kulturális és politikai tekintetben elnyomás alatt van.

A gazdasági elnyomás legfőbb jele az, hogy

a gazdasági érdekképviselők (kamarák, szindikátus) vezetéséből a románok ki vannak zárva,

jóllehet a románság éppen úgy kiveszi a részét a teremtőmunkából, mint akár a görögök.

A kulturális elnyomás abban nyilvánul, hogy

a románságnak sem tanügyi, sem vallási, sem sajtószabadsága nincsen.

Bizonyosság erre az, hogy egész Macedóniában mindössze 41 román nyelvű elemi iskola van, két gimnázium és egy kereskedelmi iskola. Román templom csak kettő van és újság egyetlen egy sem jelenik meg.

— Ön milyen iskolát létesített?
— Az ötezer lakosú Grebenában alapítottam liceumot.

Az iskolát a román kormány támogatta éppen úgy, mint ahogy a többi görögországi román iskolát is a román állam segítyezi.

— És ez a szubvencionálás a görög kormány tudtával történik?

— Románia és Görögország ezt a kérdést — a sevresi egyezmény szerint — a viszonyosság alapján kezeli. A görög kormány is támogatja a romániai görög iskolákat. Persze, ez a kölcsönös támogatás nem hivatalosan történik.

— Felekezeti iskolákról van szó?

— Nem: községi iskolákról.

— Tehát a támogatást a román községek kapják?

— Igen.

— Az iskolák nyelve milyen?

— Román.

— Politikailag milyen a helyzet?

— A lehető legrosszabb. A parlamentben — két renegáttól eltekintve — képviselőnk nincsen. A románokat üldözik.

Közigazgatásnál, bíróságok előtt, mindenütt görög a hivatalos nyelv.

— Valóban kétségbeesítő nehéz helyzet — állapítjuk meg. — Pedig a kisebbségi jog olyan kövétel, amelyet emberi jogok és nemzetközi törvények szankcionálnak.

— Bizony — felelte Samarineanu — és ime bekövetkezett az a furcsa eset, hogy egy magyar újságíró és egy román publicista tökéletesen megértették egymást. A közös sors: a közös meggondolás alapján.

„Európa fejlődése átjutott a holtponton“

— Az Estilap eredeti távirata —

Newyorkból jelentik: A Sun vezércikkében nagy elismeréssel ír a budapesti és a bécsi népszövetségi főbiztosok jelentéseiről. E jelentések, — írja a Sun — azt bizonyítják, hogy

mind a két állam nyugodtan nézhet a jövőbe. Ez egyúttal annak a bizonyítéka is, hogy Európa fejlődése átjutott a holtponton.

„Alkohol-király“

Jack London csodás vádirata az ital ellen

Kilenc esztendővel ezelőtt halt meg Jack London és az európai könyvpiacra csak most jelent meg az a regénye, amely annakidején Amerikában egyike volt a legföltűnőbbeknek, a leghíresebbeknek, mert az alkoholtól a lalommal foglalkozott és az író minden művészi eszközével rajzolta meg az alkohol romboló hatását. Mintha Amerikában minden népszerű írónak kötelessége volna alkohol-kérdésben elfoglalt álláspontját egy művében leírnia, minden író megírta a maga alkoholelleses vagy alkohol melletti regényét, így Jack London is, a volt gyári munkás, lapkihordó, osztrigakalóz, mosómunkás, aranyásó, matróz és végül világhírű regényíró, aki ekkora múlt után tért meg azok szektájába, akik a bűnök legtöbbször az alkoholnak tulajdonítják és talán éppen ezért tudta ennyire ijesztően fölkelteni az undort és a gyűlöletet az ital ellen, mert gyermekkorától egészen addig, amíg a legelőkelőbb amerikai és angol könyvkiadók verekedtek az írásaiért, egész küzdelmes multjában olyanok között élt, akiknél a bűn mindennapi és akik bűneiket talán éppen azért nem tudják önmaguk megítélni, mert szenvedélyeiket az alkohol őríti.

A berlini Gyldendal könyvkiadó-cég kiadásában jelent meg az Alkohol király. A bevezetésben Jack London ezt írja:

„Alkohol király! Ő a legfelségesebb kisérő, vele úgy lehet vándorolni az életben, mint az istenekkel. Útja a meztelen valóság-hoz és a halálhoz vezet. Tiszta arcot ad ajándékba és kábult álmokat. Ellensége az életnek és a bölcsesség tanítója az életen innen. Véres gyilkos és megöli az ifjúságot.“

Igy perszonalifikálja Jack London az alkoholt. Aztán egy helyen magáról beszél:

„Nem voltam születésemmel fogva terhelt alkoholista. Nem születtem alkohol iránti hajlammal. Családom ebben a tekintetben tökéletesen normális volt. Én az alkohol ízet később éreztem meg. Kezdetben irtózatosan utáltam, mint valami orvosságot. Most sem bírom el az ízet. Csak azért ittam, mert izgatott és ötéves koromtól huszonötödik évemig nem tanul-tam meg, hogyan verekedjem ki magam ennek az izgalomnak a hatása alól. Mikor fiatal voltam, csak az alkohol segítségével tudtam elmenekülni a nők hatása alól a férfiak szabad világába.“

Ilyen bevezetés után írja le

Jack London a saját életét abban az időben, amikor még folyton ivott, aztán nagyszerűen karakterizálja az italos embernek kétféle típusát: az állatiasan iszákost és a kulturált alkoholistát. Például érdekes még a leírása azoknak a szociális körülményeknek, amelyek az újságkihordóiában azt a meggyőződést keltették, hogy a kocsmaszükséges és tiszteletreméltó társadalmi intézmény.

„Nem lehetett — írja — a kocsmák ellen föllépni. Az állam atyjai szentesítették azokat és hozzájárulásukat adták.

És mindezen igazságok után, a melyeket Jack London az alkohol javára ír, végül költői szózatban emeli fel szavát az ital ellen:

És éppen a legjobb pajtasokat viszi magával (az alkoholt), a legjobbakat és a legnemesebbeket. És az alkoholkirály eloltja a bennük égő tüzet, aláássa akaraterijüket és ha nem is pusztítja el őket azonnal vagy nem őrjiti meg őket rögtön gorombává és nyersé teszi őket és elnyomoritja bennük azt, ami természetükben eredetileg jó és finom volt. Tapasztalatból beszélnek. Az égő övön benneketek az átlagemberektől, azoktól, akik hidegszívűek és hidegeszűek, akik nem dohányszagot, nem isznak, nem átkozódnak, a kik a szenvedélyeknek, a szerelmeknek és a gyűlöletnek semmiféle bátor tettét elkövetni nem tudják, akik soha elveszett örhegyekért való csatákban nem véreznek, akik soha kalandokba nem hullnak, akik soha nem szerettek úgy, ahogyan az Isten örült szerelmesei szeretnek. Akik csak óvatosak és ügyelnek arra, hogy megóvják szívük nyugalmát. De azért súlyosan vádolom az alkoholkirályt. Mert éppen a legjobbak, a legértékesebbek, a legszel-

lemesebbek, a legtüzesebbek, a legpompásabb szélsőségekben égők mennek vele és éppen ezeket csábitja és rontja el a legszivesebben.“

Nagyváradon is lesz mintavásár

Szeptember közepén rendezik a Kereskedelmi Csarnok

Még élénk emlékezetében él a nagyváradi közönségnek az a mintavásár, amelyet tavaly szeptemberben a Kereskedelmi Csarnok rendezett. Nemcsak esztétikailag volt megkapó látvány, nemcsak a nagyváradi gyáripar és kereskedelem minden vészen és viharon keresztül való fejlődéséről tett tanúbizonyosságot, hanem kitűnő alkalom volt az üzleti forgalom felélesztésére is. Valóban a tavalyi mintavásár erkölcsileg és anyagilag egyaránt pompás sikerrel járt. Erre, továbbá arra a körülményre való tekintettel, hogy az üzleti viszonyok az idén még rosszabbak, mint tavaly, — a Kereskedelmi Csarnok vezetősége elhatározta, hogy szeptember közepén őszi mintavásárt rendez, amely arányaiban lényegesen feljül fogja mulni a tavalyit.

A mintavásárra az Estilap legközelebbi számában még visszatérünk.

A kisiparosok zárórasérelme

Küldöttség Horváth rendőrkapitánynál

Tegnap délelőtt a nagyváradi kisiparosoknak egy csoportja kereste fel Horváth József rendőrkapitányt, aki mint a szabadságon lévő Costescu Eftimiu helyettese a közigazgatási ügyosztály teendőit is el látja.

A küldöttség szónoka előadta, hogy bár az új munkaszüneti törvény és annak végrehajtási utasítása semmiféle korlátozó intézkedést sem tartalmaz a kisiparosokra vonatkozóan, ennek ellenére megtörtént az a különös eset, hogy az egyik szolgálatban lévő rendőrtisztviselő sorra járta a kisiparosok műhelyét és

kényszerítette őket arra, hogy műhelyüket dél 1 és 3 óra között zárják be.

Hasonló esetek elkerülése végett kéri az iparosok Horváth József rendőrkapitány intervencióját.

Horváth kapitány válaszában kijelentette, hogy az esetről haladéktalanul jelentést tesz Bunescu György prefektushelyettesnek és megnyugtatta a küldöttséget, hogy a jövőben hasonló sérelmek nem fognak előfordulni.

A kisiparosok delegátusa a rendőrkapitány választ a legnagyobb megnyugvással vette tudomásul.

Bőröndök
Ridikulók
Fésűárúk
Illatszerek
Harisnyák

F olcsó szolid bevásárlási forrása

Larkas Áruház

Str. Nicolae Iorga 5.
(volt Zöldfa-utca)

A nemzetközi hálókocsi társaság

(Compagnie Internationale des Wagon-Lits et des Grand Express Europeens.)

Hivatalos menetjegyirodát

nyitott Nagyváradon a

Hegedüs Hirlapirodában

(Bul. Regele Ferdinand)

A közönség a menetjegyirodában a **ma napról fogva** a következő jegyeket vásárolhatja:

hálókocsijegyet

és

ékezőkocsijegyeket

Romániára és külföldre

A román államvasutak és valamennyi külföldi vasúti jegyeit (1. 2. és 3. osztályra.)

A Serviciul Martim Român jegyeit

Konstantinápoly, Pyreusi tenger és Jaffa felé

valamint Dunahajózási jegyeket.

A menetjegyiroda vállalja az utasok podgyászbiztosítását, megrendel szabakat Európa nagy szállodáiban, szervez kiránduló utazásokat.

Minden felvilágosítás díjtalan

Telefon 458.

Távirati cím **Sleeping**

Színház

Csütörtök este fél 9-kor: Ördög, Hegedüs Gyula, a budapesti Vigszínház művészenek második felléptével.

Péntek este fél 9-kor: Király bohózat, Hegedüs Gyula a budapesti Vigszínház művészenek harmadik felléptével.

Szombat délután fél négy órakor: Kacagó-est (Flótás kapitány, Öreg asszony nem vén asszony, kabaré.) Sik Rezső, a budapesti Városi-színház művészenek vendégfelléptével.

Szombat este fél 9 órakor: Antónia, Hegedüs Gyula, a budapesti Vigszínház művészenek negyedik felléptével.

Vasárnap délelőtt 10 órakor: Munkáselőadás.

Vasárnap délután fél 3 órakor: Cigányprimás. operett, mérsékelt helyárrakkal. Sik Rezső, a budapesti Városi-színház művészenek vendégfelléptével.

Vasárnap délután fél 6 órakor: Király, bohózat, Hegedüs Gyula, a budapesti Vig-színház művészenek bucsufelléptével.

Vasárnap este fél 9 órakor: Notre Damei toronyőr.

Hétfő este fél 9 órakor: Nótás kapitány. Horváth Mici, Kertész Mancsi, Bihari Nándor és Rohonczy Mihály bucsufellépte. Utolsó előadás.

— Ördög, Király, Antónia Hegedüs Gyulával. Aki tegnap este bejutott a színházba és láthaták Hegedüs Gyulát a Taifunban, soha nem feledhető művészi élmény emlékével lettek gazdagabbak. Nem győztük magunkba szívni ennek a kiváló világhírű művészek káprázatos tehetségének százféle szépségeit, hangjának muzsikáját, játékának őszinteségét és alakító képességének monumentálisát. Hegedüs Gyula ma este az Ördögben, pénteken este és vasárnap délután a Királyban, szombaton este pedig az Antóniában folytatja diadalmas vendégjátékait, hogy a próza minden változatában elbűvölje Nagyvárad lelkes és elimeréseiben bőkezű közönségét. Hegedüs Gyula ünneplése egy percig sem fog megszakadni, mert amit nyújt, az a világ minden kultúrnépe előtt elismert tökéletes színpadi művészet. A vendégművész mellett a következő estéken Jósika Mici, T. Pogány Janka, H. Körösi Juci, Benes Ilona, Tóth Elek, Kabos, H. H. Ewers, Madas, Bihari Nándor, Galambos és Berengh jutnak kiváló alkalomhoz, hogy sokszor megdicséretért képességeikkel újabb sikereket arassanak.

— Notre damei toronyőr. Vasárnap este eleveníti fel a színház a legromantikusabb 12 felvonásból álló drámát, a Notre damei torony őrt, amely mindig fokozott érdeklődést tudott kiváltani az érzékenyebb lelkű közönség körében. A Notre damei toronyőr főszerepeit a drámai társulat legjobbjai játsszák. A reptizt nagy szimpátiával és örömmel fogadja a közönség, mert ebben a drámában a legkiválóbb alkalmak kínálkoznak arra, hogy Eszmeralda alakjában az igazi őszinte szerelem diadalra jutását ünneplhesse.

— Horvát Mici, Kertész Mancsi, Rohonczy Mihály és Bihari Nándor bucsuja. A nagyvárad közönség négy kedvenc művésze bucsuzik hétfőn este a Nótás kapitányban, Horváth Mici, aki Hohenau her-

cegnő alakját közel ötvenszer elevenítette élénk stílusosan, finoman és gyönyörű hangjának teljes szépségeivel, Kertész Mancsi, aki Boriska szerepében aratta legszebb diadalait a közönség tomboló tetszeviharával, Rohonczy Mihály, aki a címszerepet a daliás huszárkapitányt játszotta kifogástalan művészetével, mindig elegánsan, Bihari Nándor a legkedvesebb táncos komikus, aki boszorkányos táncával, közvetlen és egyéni humorával állandóan derűtségben tudta tartani a nézőteret, ők négyen lépnek fel utoljára hétfőn este a nagyvárad színpadon, hogy sok forró sikerük színhelyétől bucsút vegyenek. A bucsúest impozáns és meghatározó lesz, mert mind a négyen igen nagyon hozzá voltak növe a közönség szívéhez.

— Délutáni előadások. Szombaton délután fél négy órakor olcsó helyárrakkal a Kacagó est műsora kerül színpadra Jósika Micivel, T. Pogány Jankával, Horváth Micivel, Biczó Margittal, Betegh Bébi-vel, Sik Rezsővel, Bihari Sándorral, Rohonczyval, Sóssal, Kabossal, Madassal, Gróf Lászlóval, Hétynyivel és Galambossal. Vasárnap délután fél 3 órakor a Cigányprimás című pompás operett megy a legjobb szereposztásban.

A szerkesztő üzenetei

Homeopata. A szanokruzinell Lehotay Károly szanatóriumi főorvos tett kísérleteket, be is számolt róluk a budapesti orvosegyesületben. A szanokruzinell tartósan folynak a kísérletek az egész művelt világon, hol kedvező, hol kedvezőtlen eredménnyel. Komoly orvosok arra intenek, hogy ezt a szert ne tekintse senki csodaszernek, de olyannak se, mely biztossan ártalmatlan. Kísérleteznek vele, reményt fűznek hozzá, hogy Möllgaard tanár ujjmutatása a tudóvész gyógyításának helyes útjára vezeti az orvosi tudományt, de a szanokruzin még nem gyógyít csalahatatlantul.

„Olvasó”. A Cézár keresztnevet a jelenkorban is használják, különösen az olaszok. Elvéve előfordul a románoknál és franciáknál is.

Filozófus. A filozófiai világirodalomnak minden számottevő műve megjelent magyar nyelven, a Franklin Társulat kiadásában. Legutóbb került piacra Kanttól „A gyakorlati ész kritikája.”

Vízvezeték. Panaszát közöltük a vízmű igazgatóságával.

Ütlevél. Azt is kell igazolnia az államügyészségtől vett bizonyítvánnyal, hogy bűnvádi eljárás nincs ellene folyamatban.

Hat betű. Kérdésére kereszt-szövejtvény-rovatunk vezetője fog válaszolni.

Perspektíva. Mint soraiból kivesszük, az ön világnézetének legjobban megfelel a Le Quotidien vagy L'Ère Nouvelle című párisi napilap. Megrendelheti a Hegedüs Hirlapiroda utján is.

Részvényes. A Rézbánya árfolyama a pesti tőzsdén augusztus 5-én 45.000 volt.

x Selejtes harisnyák megérkeztek újból minden létező színben Abrahámnál, Strada Rimanóczy-utca 4.

A csapodár herceg

Koline legszebb filmje

ZONGORÁK részletfizetésre kaphatók „Sternberg” néli, Boulevardul Regele Ferdinand No. 14. 1803

Máig nem létezett olcsó árértékű színek a tavaszi és nyári szezonból megmaradt valódi

angol szövegekből djvatöltönyöket.

Weisz E. Zsigmond Rimanóczy-utca 1. a Royal mellett. 1685

Olcsó és elegáns GYERMEKCIPIÓK „CARMEN” gyermekcipőszalonban, Str. l. Vulcan, (Nagy Sándor-u.) 4

Vásznak, chiflonok, damasztárak nagy választékban legolcsóbban LEITNER MÁRTON HT-nál

Mimosza fotográf

Strada Saguna No. 4.

ujonnan átalakítva művészi fényképeket. Utlevél és igazolvány-fényképek azonnal OLCSÓ ÁRAK MELLETT készülnek. 1873-III

Rjánljon nekem egy jó könyvet.

Nem egyet, tizenkettőt tudok ajánlani, olvassa el a Hegedüs Hirlapiroda Kölcson-könyvtárából:

Szini Gyula: Rózsaszínű hó	225
Rovetta: A kisasszonyka	261
Tóth Béla: Bolog asszony dervise	226
D'Anunzio: Tűz	287
Hall Caine: Manxman	229
Heltay Jenő: Hét sovány esztendő	276
Gorkij: Az anya	576
Biró Lajos: Glória	521
Tormay Cecil: Régi ház	610
Vér Mátyás: Árnyék	1327
H. H. Ewers: Alraune	890
Peladan: Egy az eggyel	1776

Most jelent meg

BRODY SÁNDOR utolsó remeke

Rembrandt

a festő, tenybe és árnyba borult furcsa fejét és furcsa életét rajzolta meg az író, — az álarc alatt pedig a maga különös, nagyszerű, izgalmas élményei rejtőznek.

x Hugo Victor a Nyomorultak' teljes mű négy kötet. Ára 330 lei. Kapható a Hegedüs Hirlapirodában

Részletre is készítünk fényképnagyításokat

1873-III

Reclam fényképészet

Sir. Nic. Iorga (Zöldia-utca) 9.

A régi Várad romantikus esztendei

EMBEREK ÉS TORTÉNETEK

Írta: MARTON MANÓ

...Legyen tiéd e vers ma Várad
két két karommal átfonok
szerelemesen, akár a nőt,
hi válhatatlanul, honok
kapoccsal életemrenőtt...

Isolt Béla.

Régi emberek, váradiak ösz-
bujunk olykor, boldog órák
százstentiszetletén. Oltár-
emlékek szelid szentsége s
egyon egyszerű a liturgiánk:
egy nehéz sóhaj, egy-egy
könyv könny is tán, hajhaj,
nyí az egész. Körülöttünk
is, ott is megholt illúziók fej-
e. A szemekben tört alko-
tati fény hintáz. Csupa rossz
szusz, csupa züllött szufia,
egviselt ideg. Hajdanvaló
gonc királyfiak, cigánydél-
getők, szép színészkisasz-
nyok hetyke gavallérai,
a mi fiatalságunk se volt
an tűzálló, mint hittük s ni-
ony a szép naivák és szép
brettek is beiratták már
umokáikat az iskolába.
nkesteledett, nézze meg az
ber! Pedig hát ki gondolta
na? Hiszen tegnap még
van félrebillentettük a süve-
amikor sirva füttyörészünk
ahol a Köfaragó-utcán egy
sztenyefás kapu mellett ...

Tegnap volt nemde, hogy
adnagy úr Eszterházy
haj éjszakája után reggel
olc órára meghívta az utca
ső népét a Royal terraszá-
Amint uri helyen illik, jég-
ütött pezsgőt lefetyeltek a
telt vendégek, urak és asz-
nyóságok, pezsgőt, na ja,
nciát, Heidsieckot, Moet
andont, ami éppen kéznél
amennyit kosárszám fel-
tak cipelni a pincéből. Cu-
ricsaj; fél kilenckor a szál-
ágyi ifiasszonyok vércsevi-
gással borították ki tejes-
nyeiket a trotoárra és friss
ssal bombázták Baich
ó huszárkadét komandórára
vévház ablakait, nem is
ván amaz illetlen kékvók-
amit szabadnapos kisegítő
zökökkel és bakonháló konf-
kkal csudára táncoltak Ká-
János füszer, csemege és
rmatáru kereskedése előtt.
haj, az volt a tánc! A rend-
szegény feje tizszer is el-
ta magát, no most, meg no
t, mivel hogy mégis isten
a való véték világos nap-
nyen csendháborítás, de
éppen bekanyarodott vol-
a terraszra, kapitány úr
ta felpattant és magasra
te poharát:
Isten éltesse a nagyvárad
örséget, amelynek nincs
a világon ...
mulatság kilenc órákor is
ott s amikor egyedül kép-
tő befejezéséppen Esz-
ázy Pali sapkájából szórta

az isteni nép közé az ezüst-
pénzt, bizony a fényes tallérok,
fürgé kroncsik hasztalan csö-
römpöltek a macskafejű köve-
ken, immel-ámmal szedett fel
egy-kettőt a pincérség. Ki a
kutyának kellett a pénz? ...

S vajjon nem tegnap történt,
hogy Ritoók Zsigmond táblai
elnök méltóságos nyugalommal
felállott a városházán. Felállott
Ritoók Zsigmond a tekintetes
közgyűlés plénuma előtt.
Ezüst-fehér, selymes patriarka
feje finoman reszketett a belső
megindulástól s amint megszól-
lalt, szonórus mély hangjában
kemény villámok sísteregtek:

— Ki kell mondanom uraim,
hogy nincs, aki nálam öszin-
tőbb és megértőbb hive volna
a nyugateurópai haladásnak.
És mégis az a meggyőződé-
sem, hogy legjobb, ha eloltjuk
Várad utcáin a lámpákat. Le-
gyen sötétség, legyen félelme-
tes homály százszor inkább,
mintsem merülhessen fel még
egyszer olyan adat, amiből
arra lehet következtetni, hogy
a tekintetes tanács egyetlen
oskolával, egyetlen oskolának
egyetlen osztályával is keve-
sebbet akar ebben a város-
ban ...

És Dóra kettő? A régiek jól
emlékeznek a nagy melák tál-
tosra, Tisza István híres ver-
senyparipájára. E vén Rozi-
nanténak is szerepe volt a szép
napok történetében.

Tisza miniszterelnök volt.
Az obstrukció félelmes förgete-
ge dörgött az országgyűlésen,
dült-borult minden s a hatalom,
a megvívhatatlannak látszó
szikla már ingoni kezdett. Ti-
sza István népgyűléseken sza-
valt, s szidta az ellenzéket: a
nemzet felháborodása el fogja
seperni — mondta — a kor-
mány támadóit! A kormány tá-
madói meg azt hirdették, hogy
a nemzet felháborodása elti-
porja a zsarnok uralmát.

A miniszterelnök szombaton
még vérforgó szemmel vere-
kedett a Házban elszántan,
mindenre elkészülve, vadul,
vasárnap pedig, vasárnap füt-
tyült a parlamentre, füttyült az
obstrukcióra, füttyült a státus
összes gondjaira, fogta magát
és a hajnali gyorsal beszaladt
Váradra. Ebéd Bölöny Jó-
zsiéknál, délután pedig ki a
bónékuti gyepre, sárga sapkát
nyomott a fejére, megnyergel-
te Dóra kettőt a lógófejű vén
keselyt és startolt az urlova-
sokkal a vármegyei hölgyek
versenyében. Mintha egy or-
szág dühe és keserősége vetett
volna lobot, bömbölt, sivitott,
gyalázkodott, káromkodott, fe-
nyegedődzött a feliorrt, nyug-
talan tömeg: Abcug! kötele-
teki! ... Tisza oda se tüszent-
tett. Külömbselek se vetették
ki uri kontenanszából. Huzzá-

tok le! Istrángot a nyakába! A
csöcselék toporzékolt haragjá-
ban az indulásnál, Tisza István
pedig megeresztette a kantár-
szárat: gyü Dóra! Egy szédült
iram és öt perc mulva ugyanaz
a kótyagos tömeg — éljen Ti-
sza, éljen Tisza! — tébolyos
extázisban, dülleddt szemmel
ünnepelte, majd vállára kapta
a győztes geszti lovast, mi-
alatt a gözt fújó csontos kancát
remegő szájjal csókolgatták az
Almássy, meg a Zeyk kisasz-
zonyok ...

Jabizony. Csöndesen bólo-
gatva nézünk össze öreg cson-
tok és Korda ur teszem tünőd-
ve simogatja hajának hült he-
lyét:

— Emlékeztek — mondja
szomorú mosollyal — mikor
Lajos megbukott Szalontán? ...

Persze Lajos. Hogy is volt?
És következik a csodálatos ví-
dám történet a kiporolt korte-
sekről. És fel-felsziporkáznak
az emlékek. Egymást érik a
históriák, köztük nem egy
klasszikussá nemesült idők
jártán. Vérünk ké vált élmé-
nyek, köbevéni való anekdo-
ták, remek aperszük. Egy-egy
frappáns színölt, drága ékkő,
történelmi hangulatok, napfé-
nyes víziók, pregnáns rajzu ku-
lisszái Várad hőskorának. Tör-
ténetek, amiket nem szabad el-
felejtetni, történetek, ami-
ket nem lehet elfelejtetni,
hiszen a fejlődés első for-
radalmi konvulziójából élet-
re kelt ifjú, gyönyörű város
atmoszférájának regényes em-
lékeit csillantják vissza ...

Igen, égő színekben tündöklő
regény volt Várad élete. A vá-
ros akkor ocsudott fel a ka-
masz inakat-roppantó nyujtóz-
kodásával mozduatlan, áporo-
dott vidéki tespedéséből. Szin-
te hallatszott a recsegés, amint
az avétt nyügöket lerántotta
fiatal izmairól; a tavaszi erje-
dés teremtő, buja szaga dőlt az
ébredő föld repedéseiből. Az
ósi rögben gyökerező erők za-
jos, nyüzsgő vitalitásával, bá-
tor, szabad, friss iratos életre
serkent a város. Sült-főtt min-
den, házakat döntöttek, árko-
kat temettek, bontottak, épitet-
tek, utcák tüntek el, utcák tá-
madtak, rezgett-bozsgott a
sok munkás mindenfelé, itt egy
gyármény ugrott ki a teg-
napi pocsétából, ott egy iskola
emeletére tüzték a bokrétát,
most egy kaszárnya falát rak-
ták a dalos kőművesek, most
egy templom tornyába huzzák
fel a harangot. A növekedés
láza égett a sebessodrú viz két
partján és a fanatikus Várad-
imádók boldog irenéziában he-
verték a Város lába előtt. Ha
azután a magasságos ég csilla-
gait nem is kapcsolhatták le a
firmamentumról, adtak az ő
imádott városunknak mindent,
mindent, palotákat és parkokat,
hidakat és tornyokat, drágala-
tos szépségeket adtak és euró-
pai színeket; és jöttek erős fér-
fiak, költők, művészek és filo-

zófusok, gondolkozók és alko-
tók, jöttek és hoztak friss ini-
ciatívát, új szellemet, napnyu-
gati koncepciót, kedvet és ötlet-
tet és bátorságot a vállalko-
zásra ... és hoztak szikrázó
fényt, dicsőséges hirt, és han-
gos és holdog, muzsikás éve-
ket ...

És mi megmaradtak, szegé-
nyek, kérdezzetjük, mi lesz
ezekkel a régi emlékeinkkel?
Az idő eljár, mi lesz, ha ma-
holnap, mint annak ő rendi,
szépen eleblábalunk innen? A
történetek, legendás történe-
tek, Várad rejtett hévforrásai-
ból csordulók, lassankint elme-
rülnek, eltűnnek az emberek
tulterhelt emlékezetéből, senki
többet nem tud romantikus re-
gényfiguráiról, régi várad
gyökerek regényes életéről. —
Kár volna. Pedig sietnünk kell,
ha meg akarunk menteni vala-
mit, mert a vége mégis csak az
lesz, hogy meséinket, nemso-
kára elvisszük magunkkal ca-
kumpak Földvára. Ha így vol-
na, tipikus várad értékek
vesznének el visszahozhatatlan-
ul, értékek, amikről, ha gaz-
dagabbak volnánk sem lehetne
könnyű szerrel, könnyelműen
lemondanunk. Sietni kell, hig-
jétek el. Alkonyodik és olykor,
gyanus szél zörren az abla-
kon ...

Akikkel együtt éltem át Vá-
rad napsütött, dalos tavaszát,
talán jó érzéssel fogadják, hogy
én vállalom a munkát a szívem
szerint valót és átadom egy
minden porcikájában és min-
den andalító kedvességével
várad korszak leomlott ele-
fántcsont tornyának cserepeit
azoknak, akik utánunk jönnek.
Adom minden különös preten-
zió nélkül, reménye nélkül és
vágya nélkül a személyes si-
kernek, adom egyszerűen a
város iránt való megmérhetet-
len szerelmem jeltételül. Ho-
lott szeretnék áldozni mindent,
egyebem nincsen, s vagyok a
provencai mese forrószívű, bo-
londos bohóca, ki legszebb
bukfenceivel hódolt Miasszo-
nyunk képe előtt ...

(Folytatom.)

PENSIO SELENE

Abbázia legelegánsabb
pensiója. — Kitűnő ma-
gyar uri konyha. — Cso-
daszép kilátás a ten-
gerre. — Mérsékelt árak.

Cím: Villa Selene
Abbázia, Italia

Jön: Jön:

„Taráó bosszuja“

Dorian monumentális film.

A csapodár herceg

Koline legszebb filmje

A parkettáncos halálos harapása a fürdőben

— Bécsi tudósítónk távirata —

Julius 31-én az irgalmas barátok kórházában meghalt egy Wondra Rudolfine nevű 15 éves leány. A halál görcsök és bénulási tünetek között állott be. Néhány héttel ezelőtt a schafbergi fürdőből jött haza harapási sebbel a felső combján. Otthon azt mondta, hogy egy kutya harapta meg. A kórházban veszettség ellen kezelték és oltották be tizenháromszor. Amikor meghalt, azt hitték, hogy a halált veszettség okozta. Később kiderült, hogy a leány barátnőjének szigorú titoktartás kikötése mellett elmondotta, hogy nem kutya harapta meg, hanem a fürdőben egy Heini nevű fiatalember. — Ez a Heini állítólag parkettáncos, aki állandó vendég Schafbergben. A nyomozást megindították és elrendelték a holttest felboncolását. Kiderült közben, hogy Heininak vérébaja van.

o **Kinematográf, lokomotív, barometer...** Sok olyan szó van, amelyek belekerültek az összes kultúrnapok szókincsébe s amelyek egyaránt ugyanazt a fogalmat fejezik ki a Tisza mentén, az Eufrates partján és az Ural hegvidéken is. Ezeknek a szavaknak az eredetét, sokszor homály borítja, A Die Umschau című népszerű természettudományi folyóirat legújabb száma igen érdekes adatokkal igyekszik ebbe a homályba bevilágítani és közforgalomban lévő tévedéseket helyreigazítani. Korunknak világszerte egyik legsűrűbben használt kifejezése a kinematográf, amely a kinein (mozogni) és grafein (írni) görög szavak összetételéből alakult. Az Umschau cikkéből megtudjuk, hogy ezt a szót először a francia Bouly használta az 1892 február 12-iki 219.350. számú francia szabadalmi leírásban. Tévedés tehát az, hogy ezt a kifejezést először Lumière francia feltaláló használta volna 1900-ban. — A lokomotív szó eredetét is homály borította eddig. A vonatkozó szakkönyvek egész általánosságban csak annyit szoktak mondani, hogy a „lokomotív” szó a 19. század harmincas éveiben került forgalomba. Az Umschau tudós cikkírójának — Arthur Streich mérnöknek — kutatásai kiderítették, hogy a lokomotív szó először az 1802 március 24-iki 2599. számú szabadalmi leírásban fordul elő. Az elnevezés Trevitlick és Vivian angol feltalálótól ered. — Streich az elektromos szó keletkezési idejére vonatkozólag eddigi megállapításokat is tévesnek mondja. Szerinte ezt a szót az angol William Gilbert — aki Bacon barátja volt — használta először 1600-ban, — tehát nem 1721-ben keletkezett, amint ezt eddig hitték.

PERZSASZÖNYEGEK

részletfizetésre is kaphatók

Sternbergnél Bulev. Regele
Ferdinand (Rákóczi-ut) 14 1803

SPORT

Hük indulnak a Törekvés nemzetközi úszóversenyén

Sonnenfeld Andor nyilatkozata.

A közeimúlt napokban megemlékezett az Estilap arról a valóban szenzációs sporteseményről, amely a Törekvés agilis úszószakosztály elnökének, Sonnenfeld Andornak rendezésében augusztus 15. és 16-án a Félix-fürdőben fog lezajlani. Egész Erdély sportársadalma lázas izgalommal tekint a nagyszerű esemény elé, amelyen a nagyváradai úszókön kívül Budapest, Kassa, Kolozsvár és Marosvásárhely legjobbjai vesznek részt.

A nagyszabású nemzetközi úszóversennyel kapcsolatosan kérdést intéztünk Sonnenfeld Andorhoz, aki a következőket válaszolta:

— Hónapok óta fáradozunk azon, hogy a jövőhéten megrendezésre kerülő nemzetközi úszóverseny minden eddigi méretet felülmulva igazán nívós és elsőrangú legyen. Remélem, hogy az eredmények mindenben igazolni fognak bennünket és hogy a Törekvés mostani versenyén olyan szenzációs eseményekben és eredményekben lesz részünk, amelyek nemzetközi viszonylatban is megállják a helyüket.

— A budapestiek közül kik vesznek részt a versenyen? Vajon közbe a kérdést?

— A Vivó és Atletikai Club hét embere: Glück Teddy mellúszó, Vermes Ferenc oldal- és gyorsúszó, Szabó István hát- és távúszó, Eckstein Béla sprinter, Nádler Jenő hátúszó, Róbert Ferenc sprinter és Szalai József műugró már hetekkel előbb beneveztek és biztos indulói az egyes számoknak.

— A csapat tagjai közül Szalai József jelenleg Magyarország műugró és tornászajnoka. Róbert és Szabó pedig standard tagjai a válogatott vízipóló csapatnak. A VAC különben az uszóstatisztikában harmadik helyen áll és pólócsapata a bajnokságban szintén a harmadik helyet biztosította a maga számára.

— Legutóbbi eredményük a Kassai AC ellen (augusztus 2-án Kassán) 6:0 volt. A két évvel előbb itt nálunk szintén 6:0-ra győző MAFC világhíres csapatát pedig 5:1-re verték a bajnokságban.

— A VAC úszói minden egyes versenyszámban részt fognak venni.

— Miután az általam alapított vándordíj országosan zárt, ezen csupán a KAC, MSE, Glória, TAC, Kinizsi, Unirea és a Törekvés úszói vehetnek részt.

— A győztes véleményem szerint minimális pontkülönbséggel a KAC, MSE és a Törekvés úszói közül fog kikerülni.

— A vízipólóban a Törekvés (Schleifer, Pollák, Sonnenfeld, König, Devich) csapata fog szemben állani a VAC (Eckstein, Nádler, Szabó, Róbert, Vermes) csapatával.

Az egyes versenyszámokban a vá-

radí Törekvés a következőket indítja:

Mellúszásban: Felicides I. és Nemes.

Hátúszásban: Devich és König.

Sprinten: Felicides II. Krecsmáry és Pollák.

— Legizgalmasabbnak kétségkívül a 33 egyharmad méteres gyorsúszás ígérkezik, amelyen a VAC-ot Vermes és Róbert fogják képviselni.

— A VAC csapata különben — fejezte be érdekes nyilatkozatát Sonnenfeld Andor — pénteken délután érkezik Nagyváradra.

o A Kolozvári Victoria Nagyváradon. Vasárnap délután a kolozvári football bajnokság, második helyezette, a külföldi turájáról nemrégiben visszatért Victoria, vendégszerepel Nagyváradon. Ellenfele a Törekvés lesz. A mérkőzést a Sporttéren rendezik.

Nagyvárad város nyolcszázmillió kölcsöne

Szépiügyi körök véleménye az ajánlatról

A szerda reggeli lapok azt a szenzációs hírt közölték, hogy a nagyváradai kereskedelmi életnek egyik jónövű exponense egy magyar származású párisi pénzember nevében kedvező kölcsön ajánlatot tett Nagyvárad városának. A lapokban a kölcsönajánlatról közelebbi részletek hiányoztak, azért az Estilap az illetékesekhez fordult felvilágosításért, azonban a város vezetői mereven elzárkóztak minden lényegbevágó nyilatkozat elől. A kérdés maga sokkal nagyobb horderejű, semmint napirendre térhetnének felette és ha ma még a titokzatosság sűrű homálya is fedi az ajánlattevő szándékát mégsem lehet átsiklani felette és ebben a város szempontjából annyira fontos kérdésben igyekeztünk információkat szereznünk. Az kétségtelen, hogy ha az ajánlat komoly és a büdzsáját, valamint a város adózó polgárait nem terheli újabb súlyos adókkal a nyújtandó kölcsön, akkor vita nélkül el kell fogadni azt, azonban epillanatban, amikor az ajánlat feltételei még ismeretlenek, a közérdekében fontosnak találtuk, hogy a város pénzügyi kapacitásainak véleményét kikérjük, milyen feltételek mellett jöhet a mai viszonyok között létre ez a kölcsönügylet. Beszéltünk több nagyváradai pénzügyi vezetőjével és a nyert válaszokat — a pro és contra véleményeket — összesűrítve az alábbi nyilatkozatban adjuk:

— Egy tekintélyesebb összegű külföldi kölcsön, amely a középítkezések terveinek a megvalósítását célozná, a nagyváradai piac fellendülést jelentene. Az a kérdés azonban, hogy a pillanatnyi előnyös helyzettel szemben

o A NAC Aradon. Nagyvárad bajnokcsapata, ma délután barátságos jellegű mérkőzést játszik Aradon az ottani AMTE ellen. A mérkőzés lefolyásáról, az Estilap holnap számában, részletes tudósítást fogunk közölni.

o A Törekvés visszanyerte igazolási jogát. Mint ismeretes a nagyváradai Szövetség tagdíjhátralékai származó differenciák miatt, az múlt héten a Törekvést összes sportműködésétől és ezzel együtt igazgatási jogától is megfosztotta. Mivel a Törekvés időközben rendezte tozását, az intézőbizottság tegnap este megtartott ülésén a Törekvés visszahelyezte összes előbbi jogait.

o A nagyváradai CFR Sportegylet futballcsapata ma, csütörtökön délután 6 órakor mérkőzik Makkabeával a Rhédey-kerti pályán.

milyen terheket róna a város polgárságára? Mert a pillanatnyos haszon nyomban eltűnik, az arra gondolunk, hogy hosszú évek, talán évtizedekre súlyos gondokat okozna a kölcsön a város háztartásában.

— Az ilyen nagyszabású tranzakciót csak nagyon előrelátó vezetők tudják megvalósítani. Az első és legfontosabb szempont legyen, hogy a város biztos magának visszafizetés esetére lej mai kurzusának megfelelő forrást biztosítson. Nehéz kérdés a valorizáció kérdése és ez aligha megnehezíti az ügylet létrejöttét. Minthogy a feltételek ma még ismeretlenek, — problematikus, a külföldi tőke belemegy a jelenlegi kurzusának megfelelő értékesítésébe.

— A városnak csakis ebben az esetben volna előnyös a kölcsön (de ma már ebben aligha reménykedhetünk), mert hiszen éppen Nagyvárad egy régebbi népszerű kölcsönének visszafizetésénél vitásabb a valorizáció kérdése, a kölcsön létrejötténél nem kevésbé fontos ki és a német márka kaotrófális zuhanása után a sokmillió német kölcsönt kétszáz lelel akarta a város kiegyenlíteni.

— Erdemben a kérdéshez lehet addig hozzászólni, amíg a kölcsönajánlat komolyságáról annak feltételeiről meg nem zódunk. Éppen azért a város vezetőinek sürögösen publikálni a feltételeket és meg kell hallgatni a hozzáértő pénzemberek véleményét is.

A csapodár herceg

Koline legszebb filmje

LEITNER MÁRTON R-T-nál delatnek, hatá pouplienek, zetirek mélyen leszállitva

Nap- és esernyőket BLUM VILMO
mélyen leszállitott árban árusít
Javitásokat és áthuzásokat olcsón vállalunk

Hegedüs Gyula vendégszereplése

A budapesti Vígyszínház nagy érvényre jutott Hegedüs Gyula ritkán felvendégjátékával Nagyszínházot. Legutóbb, ha jól emlékszem hét évvel ezelőtt Dohnányi és Galafrés Elza társaságában jött ide, ahol a színházban légy-című zenés pantomimban lépett fel, amelynek a főszerepét Dohnányi szerezte. A nagyváradi közönség akkor nem ismerte a hangját Hegedüs Gyulának, csak bámulatos karrikirozó tehetségében gyönyörködhetett. A régi vén foghíjas sváb paraszt ruhájában elevenedett meg előtünk, Dohnányi zongorajátékának kíséretében. Dohnányi az orkeszterrel felállított zongorán kísérte a pantomimot. A zenekar helyén, ahol ma két hosszú zsufolt szék védelme járult hozzá a jövőben kiadásaihoz.

Milyen jó, hogy Hegedüs Gyula operaénekes...

Tegnap este, a Taifunban bejött hallottuk Hegedüs Gyulát. Hangja édes, lágy, dallamos tónusú férfihang, a százajku szereplés elmondásához való. Tulságos is gyöngéd pianó tónusa, amely a játék alatt uralkodott és egyszerű-kétszer, a kétségbeesés hangjaként csikordult hirtelen a színpadon, szöges ellentétét a színpad színtéren brutálisan marasztalva, férfias megjelenésével. A szereplés a legtokéletesebb magyar szereplés, ami a hangsúlyozását és a tisztaságát, tiszta érthetőségét illeti, bizonyos kicsit az orrán keresztül becsúszott, de ez csak vonzóbbá teszi a szereplését, hangját, formásabbá a szavakat, a valószínűbbé a betűket, amelyek a szereplésnek az ajkáról, hangszámból nem lehet urabb ura, mint Hegedüs. A rohamosan egyelőre követő események hangulata az ezerféleképpen változik a szereplés alatt. Hol nyugodt és egyenletes, mint az apadt folyó tükre, az indulatok árja ragadja hullámszerűen tova. De megcsuklik és a szereplés szerelmesen simul, mint a víz a kőrös alatt a Körös vize halk bólgással, hogy tajtékzó tehermentességgel zuhanjon alá...

A szereplés játéka, ábrázoló művészete, a szereplés színpadon való megjelenése, a szereplés finom aprólékos megfigyelése, költői nagy fantáziája, a szereplés drámai hős elbukásának megfigyelésénél, a legnagyobb színészi teljesítmény. Tokerámó lelki összehasonlása felejthetetlen nagy élmény volt a számunkra. S a hallgatási jelenet megrázóan realizált, a szereplés attitűdjé borzalommal és a szereplés hatottsággal vegyes érzést keltes bennünk.

Hegedüs Gyula megindítóan egyszerű és egyszerűen leginkább Bassermann játéktípusa a szereplésnél. Külsőségeiben is analóg vonás fedezhető fel a nagy színész között.

A szereplés előadás — az illusztris vendégjáték eltekintve — dőcögött, dőcögött. Kicsit szégyenkezünk a szereplés miatt, minden figyelmet a szereplésre nem von: Tokerámó Hegedüs Gyula. Így csak utólag vehetjük az ensemble-ról való perceknek megjegyzés kíséretében papírra. Egyénileg nem lehetünk kifogást utólag ellen sem, de összesen... Tokerámó azt szokták mondani, hogy a szereplés nem volt jó, a szereplők nem tanulták meg a szerepeiket. Hogy a szereplés (mint például az egyetemes összehasonlódott japánok a szereplésben) azt sem tudták csinálni, hogy a szereplés...

mert nem mondta meg nekik senki, mi a teendőjük. Hogy helytelen szempont a vendégművész presztízzére bázisolni az előadás sikerét és próbák nélkül kiállani. Hogy volt idő elkészülni a Hegedüs vendégszereplésére. Hogy nem a színészek a rosszak, hanem a szellem, amely irányítja, akarom mondani nem irányítja őket. Ezzel szemben Tóth Elek főlemelő nagyszerű játéka minden elismerést megérdemel. Örömmel hallgatni, látni, büszkévé tett bennünket saját magára, tegnap este. Mellette Jósika Mici stílusos, intelligens alakítása emelkedett ki az együttesből. Gál Piri kedvesen fecsegett, Madas, Stoll, Galambos, Hevesi és Bihari ki-

sebb szerepeikben kitűnők voltak.

A színház zsufolásig megtelt. De csak az egyes felvonások megkezdése után. Mégpedig meg lehetőségek, székcsapkodás, karzati zene-bona kíséretében. Nagyon kínos percek teltek el, amíg a zaj elüldögélgetett. Látványosan hatottak a vendégművész türelmére is. Ezen segíteni kell, nehogy sokasává váljék a publikumnak a késői bevonulás a nézőterre. És valahogy fegyelmelni kellene a karzati állóhely közönségét is. A darabok élvezéséhez nemcsak jó vendég, hanem fegyelmezett közönség is egyformán szükséges.

Marion István.

Nagyvárad felé menekültek egy temesvári betörés tettesei

Tegnap hajnalra virradóra vakmerő betörés történt Temesváron. Egy jól szervezett társaság tagjai ugyszólván teljesen kifosztották Gabron Gizi ottani előkelő ur asszony lakását. A temesvári államrendőrségnek erős a gyanuja, hogy a tettesek — akik többek között 150 darab 20 koronás aranyat, 50 darab 10 koronás aranyat, 9 darab Mária-tallért, 15 darab

különböző osztrák-magyar háborus kitüntetés, egy arany fülbevalót, egy perzsa boát és végül 23 ezer lej készpénzt vittek magukkal. — Nagyvárad felé vették útjukat.

A nagyváradi államrendőrség bünyügyi osztálya széleskörű nyomozást indított a betörők kézrekerítésére.

A váradai cigarettacsempészési ügyben bukaresti inspektorok nyomoznak

Eddig tíz embert tartóztattak le

A váradai cigarettacsempészési ügyben még mindig tart a nyomozás. Tegnap a bukaresti sziguranca felügyelőség két inspektora: C. Marinescu és N. Berea is Nagyváradra érkezett, az egyre szélesebb körben folyó nyomozás irányítására. Maimuca sziguranca alfőnök a nyomozás eredményéről a következőket közölte munkatársunkkal:

nyomozás érdekében még nem közölhetem. Annyit mondhatok, hogy nagyarányú cigarettacsempészéssel van szó. Az eddigi adatokból — főként a letartóztatottak feljegyzéseiből — megállapítottuk, hogy

május 26-ától június 17-éig egyedül egy kávéházban 13.600 darab cigarettát került eladásra, mintegy 80 ezer leiert.

— Azóta újabb nagymennyiségű cigarettát kelt el.

A csempészéssel gyanúsítottak már ötödik napja vannak letartóztatásban. A sziguranca — értesülésünk szerint — engedélyt kért az ügyészségtől arra, hogy a letartóztatottakat — a nyomozás befejezéséig — tovább is fogva tartassa.

— Az ügy ma már teljesen tisztán áll előttünk. A nyomozást rövidesen be is fejezzük és a letartóztatottakat az ügyészségre fogjuk kísérni.

Eddig tíz ember van letartóztatásban, de nem lehetetlen, hogy újabb letartóztatások is fognak történni.

— A letartóztatottak nevét a

Szellemi szigetelő

A szellemi munkásnak, különösen annak, aki intenzív munkát végez, nagy csendre van szüksége. Sokszor a legkisebb zaj is akadályozza az embert a munkában. A nagy városokban különösen nehéz dolgozni a szellemi munka. Akinek nem áll módjában, hogy elvonuljon a város zajától, vagy hogy lakásában egy csendes zugban vonhassa meg magát, annak bizony igen-igen nehéz az intenzív szellemi munka. És ha mégis elmélyed bele, akkor az erős háborgatások előbb-utóbb tönkreteszik az idegzetét. Egy leleményes amerikai, Gernsbach Hugó, kieszelt egy olyan furcsa szerkezetet, mellyel a szellemi munkás elszigetelheti magát a külvilág zajától és minden fizikai háborgatástól. Teljesen hangtalan, árnyékos, melyet a gondolkodni akaró magára ölt. A levegőt úgy, mint a vízbemerülő búvár, egy csövön át kapja és ha kell, még a külső fénybehatást is letompíthatja a szemek helyén lévő fekete üvegekkel, hogy a sze-

bában levő tárgyak se zavarják munkáját.

A találmány kétségtelenül érdekes, de nem hisszük, hogy sok szellemi munkás akad, aki ezt a monstrumot magára ölti. Annyi tény, hogy a nagyvárosok óriási forgalma, a zsúfolt házak és lakások, a külső és a belső zaj igen hátrányos a szellemi munkára. Ezen a bajon valamiképpen segíteni kellene: tudományos intézetek környezetében csendet kellene biztosítani. A szellemi munkásoknak lehetővé kellene tenni, hogy a nagyvároson kívül telepedhessenek le, a tudományos intézeteket nem kellene a legzajosabb városokban koncentrálni, hanem kisebb forgalmú, csendes helyeken kellene egyiket-másikat elhelyezni. A szellemi munka védelme manapság a forgalmi eszközök hihetetlen szaporodása, a városi élet lármajának növekedése miatt a legégetőbb kérdések közé került. Ha a védelem ki nem alakul, a szellemi munka fokozatosan lecsökken, a szellemi munkások elcsenevészednek. Nem a Gerns-

bachok találmánya menti meg a szellemi munkást, hanem egy tervszerű, a modern gazdasági fejlődéssel együtt járó háborgatásokat erősen lecsökkentő védelem.

Nem megy Janovics Jenő Budapestre

A kolozsvári igazgató nyilatkozata — Saját tudósítónktól —

Annak ötletéből, hogy Janovics Jenőnek felajánlották Budapestben a Magyar Színház bérletét, az Estilap anélkül, hogy a kolozsvári igazgató állásfoglalását ismerte volna, előre megállapította, hogy Janovics nem fog eltávozni Erdélyből. Alapította ezt a felfogását az Estilap egy beszélgetésre, amelyet munkatársunk Janovics Jenővel folytatott.

Budapesti lapokban most újabb hírek merültek fel, amelyek arról szólnak, hogy Janovics Jenő Budapestben ajánlatot tett az Unio egyes színházainak bérletére. Ezekre a hírekre vonatkozólag ma Janovics Jenő Az Estilap-hoz intézett táviratában nyilatkozott. Kategórikusan megcáfolja az igazgató azt a hírt, hogy bármely színházra pályázott volna. Tény az, hogy ajánlatot kapott a Magyar- és a Belvárosi-színház bérletére vonatkozóan, ő azonban missziója Erdélyhez köti és az ajánlatokat elutasította.

A Massaryk ellen tervezett merénylői válaszlászi manőver

— Az Estilap eredeti távirata —

Prágából jelentik: A Bohémia a német ellenzék egyik legtekintélyesebb napilapja, tegnap vezércikkben foglalkozott a Masaryk köztársasági elnök ellen tervezett állítólagos merénylővel. Az egész ügy — írja a Bohémia — Svetchla miniszterelnök válaszlászi manőverére csupán. Svetchla most Pasicst céptjét követi, aki tudvalegőleg a legutóbbi jugoszláviai választások előtt, hazaárulási pert akasztott veszedelmes ellenzék nyakába.

Fehér cilindert jön divatba

London, amely a férfidivatot diktálja, ismét divatba hozza a kirtókalapot. A nyári szezon legújabb izléses és szép kreációja a fehér cilindert, amelyet egylőre az arisztokrácia tagjai hordanak. A legutóbbi futtatáson a király és az arisztokrácia számos tagja már ilyen fehér cilindert kalapban jelent meg.

Asszonyom! Vegye meg a

Tündérújjak Magyar Kezímunka Ujság legújabb számát

Kapható a Hegedüs Hirlapirodában. — Hatalmas mellékív, 32 levehető fület, minta, gyönyörű sztorok, horgolt terítők

Ára 60 lei

x Befőzéshez kiválóan alkalmas, nagy megtakarítást jelentő a kétszer finomított SÜVEGCUKOR. Kérjen minden fűszerüzletben.

HERBST órás ékszerész

Regina Mária (Bémer)-tér 1.

Ezüstért, aranyért, briliántért magas árat fizetek.

Órákat, ékszereket olcsón javítok jótállás mellett. 1880

Szemüvegeket olcsón árusítok.

Értesitem a n. é. közönséget, hogy elsősorúként berendezett

komlóskenyér sütődémet megnyitottam

Naponta friss, kitűnő ízű kenyér kapható. Viszonteladók árkedvezményben részesülnek. Privát sütést 8 és 11-kor fogadok. Zsikics pékmester, General Holban (Széles-u.) 29. 1737

Esőernyő

legolcsóbb a készítőnél

Rosenberg Testvérek

Strada N. Iorga (Zöldfa-utca) 8. 1808 Behuzás, javítás gyorsan, késztil.

3 Lei

egy szó hétköznap a nagy példányszámban megjelenő

ESTILAP

-ban az apróhirdetések között.

Betöltendő állás férfiaknak

Betöltendő állás nőknek

Állást kereső férfiak

Állást kereső nők

Szabás, varrás

Ipari munkák

Betegápolás

Oktatás

Az eredmény gyors és biztos

Ha fürdőre vagy külföldre utazik

Aszódinál 1612 vásároljon

mélnaszörpöt, gyógyakácmézet, szalámit, vaját, szardíniát, finom friss csokoládébonbonokat. Fűszer- és csomagolóanyagok nagybani árat számít. 8-féle zamatu pörkölt kávéim utánozhatatlanok.

Aszódinál, Sas-palota.* **UTAZIK** külföldre? Vett már vizumot a Hegedüs Hirlapírodában.Olasz vizum 750 lei
Szerb vizum 1134 lei
Cseh vizum 575 lei
Francia vizum (1 év) 1170 lei
Német vizum 700 lei

gyorsan és pontosan késztil a Hegedüs Hirlapírodában.

APRÓ HIRDETÉSEK**LEVELEZÉS****ZAMBI**... qui vivra verra. Remélem mindannyian ott leszünk. Se non é vere, é ben trovato. Piki. 534**EMKÉBE** szombat este megcsodált hölgyet kérem, adjon alkalmat tisztességes bemutatkozásra augusztus 8-ika utáni napokra. Szíves sorait a kiadóba „Cigaret-tadoboz” jellegére kérem. 528**Gyermekköcsik Szókónél, Pista Unifil 16.****LAKÁS****HASZONBERBE** kiadó három szobás lakás, konyha, speiz, külön nyárikonyha, istálló nagy raktár, melléképületekkel, telepengedélyezési joggal. Cim a Hegedüs Hirlapírodában. 518**SZARAZ** gyárhelyiséget azonnalra keresek. Cim: Pelikán borítékgyár.**KÉT** szoba, konyha Str. Ciorogariu (Uri-utca) elején lelépés mellett kiadó. Weisz Gigi Strada Nyomda-utca 4. 509**BUTOROZOTT** szobát teljes elátással, lehetőleg a vasut közelében keres fiatalember. Cim Str. Vlahuța (Szent János-utca) 29. Sunfild-nyomda.**ADÁS-VÉTEL****ELADÓ** Str. Bratianu (Szanizló-utca) elején 3 szobás fürdőszobás magánház 400 ezer leiert. Beköltözhető. Weisz Gizi Str. Nyomda-utca 4. 508**EGY** garnitúra használt gumis kocsikerék (4 darab) és egy bőrfedeles kordé eladó. Megtekinthető Friskó, Str. Xenopol (Lakatos-utca) 10. alatt.**WERTHEIM** cassa 3-as, jutányosan eladó. Steinbergnél, Bul. Regele Ferdinand 14. 526**CSUKOTT** hintó egy és két lovas olcsón eladó. Str. Gojdu (v. Beóthy Ödön-utca) 8. 527**PIANINO** Gebr. Stingl új állapotban, keresztthúrus, sürgősen eladó. Str. Cuza Voda (Szacsavay-utca 3, ajtó 4. 51g**ELADÓ** magánház, 3 szobás lakás átadó központban. Cim a kiadóban. 451**ELADÓ** ház, szőlő és földbirtok 35.000 leitől 3 millióig. Értekezni Tománémál, Körös-utca 21, 3-6 óráig. 531**DIÓSZEGI** Weisz-féle malomban örölt lisztek mindenfajta minőség és mennyiségben bárhova házhoz szállítva, igen olcsó árban kaphatók. Árak megtudhatók és megrendelhetők az „Old England-ban”. 533**ALKALMAZÁS****PERFECT** könyvelő óras könyvelést, könyvek felfektetését és restanciák feldolgozását vállalja. Cimem: Weisz Andor, Ciorogariu püspök (Uri)-utca 23. 529**VARRÓNÓ** házakhoz ajánlkozok, munkát otthon is vállal. Cimem: Gyulay Aranka, Str. Printul Carol No. 12. 521**GYAKORLOTT** gyors és gépirónó azonnali belépésre kerestetik. Cim: Sándor I. és Társa, Parcul Traian 1. 532**INTELLIGENS** frauleint keresek három kis gyerek mellé. Cim: Bauer Jenő, Valea-lui-Mihail. 516**KERESEK** vidékre önálló zsidóházvezetőt. Gutfried Izidor, Saguna (Kapucinus)-utca 17. 520**KIFUTÓ** FIU azonnal felvétetik Rador, Strada Printul Carol (Szilágyi Dezső-utca) 6.**KÜLÖNFÉLÉK****LAATOSMÜHELY** központban azonnal átadó. Cim Hegedüs Hirlapírodában. 520**Gyári perzsa**

Argamnn Spárta stb., új szőnyegek perzsa mintájuk sikerült vétel folytán

jutányos árban részletre is kapható 1800 **Sternberg** régiségkereskedő Bul. Reg. Ferd. 14**A nagyváradi bőröndáru és láskagyár**

Strada Cuza Voda (Szacsavay-utca) 18 szám a att gyári helyiségében az összes gyártmányait

detail és engros gyári árban árusítja regie felszámítás nélkül

A grantált vulkan fibre 50, 55, 60, 65, 70, 75

bőröndök árai nagyság centiméterekben. Árak: 542, 596, 650, 705, 758, 814

BUTOROK legolcsóbban **STEINER** butorgyárosnál Str. Avram Iancu (Kossuth-u.) 1. sz. Souterin**TARSULNÉK** komplett előnyomda felszereléssel, olyannak akinek üzlethelyisége van, esetleg fél üzlethelyiséget keresek. Cim a Hegedüs Hirlapírodába kérek.**SZERDAN** este a Taifun előadásán elvesztettem ruhám egyforma selyem sálomat. Becsületes megtaláló keretük jutalom ellenében hozza be a „Nagyváradi” kiadóhivatalába.**DUPLAFEDELŰ** aranyóra lánccal elveszett. Megtallóját ismerjük, felszólítjuk, hogy azonnal küldje be a rendőrségre, ahol magas jutalomba részesül.**GÉPAJUROZAST,** géphimnuszok legszebben készítik. Strada Vlahuța (Szentjános-utca) 29.**A HEGEDÜS HIRLAPÍRODA KÖLCSÖNKÖNYVTÁRA**

a következő jó könyveket ajánlja az előzetőinek:

Dickens: Chuzlewit Márton, Chuzlewit Márton és szén különálló heiyet talál el Dickens regényei között. Aki nem olvasta, nem mondhatja magáról, hogy ismeri Dickenst**H. G. Wells:** Szerieim és Lewischam úr. Lewischam úrnak, egy fiatal londoni diáknak a szerelmi története ez a könyv**Dosztojevszky:** A féltékeny férj. Házasságtörő regény francia téma, Dosztojevszky sajátos szemüvegén keresztül nézve**Szederkényi Anna:** Amikor egy asszony visszafordul Budapest szerkesztőségébe, dalom: ezek Judit asszony életének új állomásai, melyek szép álmokként kölednek és megfakulva, megsemmisülve maradnak mögötte**Riulet Constantin:** Akadémia A háboru utáni ember zaklatott, dult idegzetű fájló érzékenysége e novellák alaphangja.**John Galsworthy:** A sötét rág. Az ifjuság, szenvedés szerelem utolsó fellobbanása és lassu rezignáció halála a tiszta szép asszonyi lélekben, a legjobb írók egyikének mesterműve**Szomaházy István:** Januáregge. Gyengéd érzelmességel, szikrázó ötletekkel, ragadó humorral megirt lenetek**Mah-Yong**

játékszabályok és előszámolás ára 40 lei

Kapható a Hegedüs Hirlapírodában

Sonnenfeld Adolf r. t.